

Caomhnú Leanaí/ Child Protection

2013

Glacann an Bord Bainistíochta leis go bhfuil fíorthábhacht le caomhnú leanaí agus leas leanaí maidir le gach gné de shaol na scoile agus nach mór sin a bheith le sonrú ar pholasaithe, modhanna oibre agus beartaíocht uile na scoile. Dá réir sin, ag teacht lena n-éilítear faoi “Nósanna Imeachta maidir le Caomhnú Leanaí I mBunscoileanna agus I Scoileanna Iarbhunscoile” na Roinne Oideachas agus Scileanna, tá an polasaí seo a leanas maidir le caomhnú leanaí aontaithe ag Bord Bainistíochta Gaelscoil Dr. Uí Shúilleabháin.

1. Tá glactha ag anmBord Bainistíochta le “Nósanna Imeachta maidir le Caomhnú Leanaí I mBunscoileanna agus I Scoileanna Iarbhunscoile” na Roinne agus déanfar a gcur I bhfeidhm go hiomlán, gan athrú gan leasú, mar chuid den pholasáí ginearálta maidir le caomhnú leanaí.
2. An Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA): Aisling Ní Néill
3. An Leas-Dhuine Idirchaidrimh Ainmnithe (Leas - DIA): Clár Ní Drisceoil
4. I ndáil le polasaithe, modhanna oibre agus beartaíocht de chuid Gaelscoil Dr. Uí Shúilleabháin, cloífear leis na prionsabail seo a leanas den dea-chleachtas maidir le caomhnú leanaí agus leas leanaí: Déanfaidh an scoil
  - Glacadh leis go bhfuil fíorthábhacht le caomhnú leanaí agus leas leanaí, gan bheann ar aon cheist eile.
  - Comhoibriú go hiomlán leis na húdaráis chuí faoin reachtaíocht maidir le caomhnú leanaí agus cúrsaí leasa leanaí.
  - Gnásanna sábháilte a ghlacadh chuici féin d’fhonn an dóigh go dtarlódh dochar nó tionóisc do leanbh a mhaolú oiread agus is

féidir agus an lucht oibre a chosaint ó chall dul I mbaol nach gá a bhféadfadh gurb é toradh a bheadh air go gcuirfí drochúsáid nó faille ina leith.

- Gnás ionracais a thabhairt chun cinn le tuismitheoirí agus iad a spreagadh a bheith rannpháirteach in oideachas a gcuid leanaí.
- Meas iomán a léiriú ar riachtanais rúndachta agus í ag deileáil le cúrsaí caomhnaithe leanaí.

Cloífidh an scoil leis na prionsabail thuas freisin I ndáil le haon dalta fásta lena mbaineann soghontacht speisialta.

5. Tá sé cinntithe ag an mBord go bhfuil na polasaithe, prótacail agus cleachtais, de réir mar is cuí curtha I bhfeidhm I ndáil le gach ceann de na rudaí thíosluaite.
  - An cód iompair, an polasaí in aghaidh na Bulaíochta, an straitéis tinrimh daltaí, maoirseacht ar dhaltaí, gníomhaíochtaí spóirt, turais scoile, srl.
6. Cuireadh an polasaí seo ar fail d'fhoireann na scoile agus do chumann na dTuismitheoirí agus tá sé ar fail go héasca ag tuismitheoirí ach a iarraidh. Cuirfear cóip den pholasaí seo ar fail don Roinn agus don phatrún sa chás go n-iarrtar é.
7. Déanfaidh an Bord Bainistíochta an polasaí seo a thabhairt faoi athbhreithniú uair in aghaidh na scoilbhliana.

Ghlac an Bord Bainistíochta an polasaí seo ar an 19ú Eanáir 2012.

Tá sé sínithe ag an gCathaoirleach sna miontuairiscí ón gcrúinniú seo.

Déanfar athbhreithniú eile ar an bpolasaí seo I Mí Eanáir 2012.

Drochúsaid Linbh – cad é?

Is féidir drochúsáid linbh a rangú i gceithre chineál éagsúil:

- faillí,
- drochúsáid mothúchán,
- drochúsáid chorpartha agus
- drochúsáid gnéis

D'fhéadfadh go mbeadh níos mó ná cineál amháin drochúsáide á thabhairt ar leanbh tráth ar bith.

Tugtar sonraí níos mine faoi gach cineál den drochúsáid in Aguisín 1 le Tús Áite do Leanaí. Tugtar na mionsonraí sin chomh maith in Aguisín 3 leis na nósanna imeachta maidir le caomhnú leanaí I mbunscoileanna agus I scoileanna iar-bhunscoile.

Comharthaí agus airíonna drochúsáide maidir le leanaí

Leagtar amach liosta comharthaí maidir le drochúsáid a thabhairt ar leanbh in Aguisín 3 leis na nósanna imeachta maidir le caomhnú leanaí I mbunscoileanna agus I scoileanna iar-bhunscoile. Níor cheart a cheapadh gur cruthúnas aon chomhartha amháin ar bith gur tharla eachtra drochúsáide. D'fhéadfadh gur comhartha atá ann ar nithe eile seachas drochúsáid a thabhairt ar an leanbh. Ní mór na comharthaí agus airíonna ar fad a scrúdú i gcomhthéacs iomlán chás an linbh agus chás an teaghlaigh. Ba cheart do fhoireann uile na scoile a bheith eolach faoi na comharthaí agus airíonna seo.

Éilítear faoi na treoirlínte Tús Áite do Leanaí go gcuirtear Seirbhísí Leanaí agus Teaghlaigh FSS ar an eolas i ngach cás ina mbíonn duine in amhras go réasúnta, nó údar réasúnta ag duine lena bheith

ina ábhar inní aige gur tugadh drochúsáid nó faillí ar leanbh, nó go bhfuil drochúsáid nó faillí á dtabhairt ar leanbh nó go bhfuil leanbh i mbaol drochúsáid nó faillí a imirt air. Ba chóir tacú le hábhair inní faoi chaomhnú linbh trí fhianaise a léiríonn an fhéidearthacht go bhfuil drochúsáid nó faillí ar siúl.

Is féidir achoimre a dhéanamh ar na treoirphrionsabail maidir le tuairisc a thabhairt ar dhrochúsáid nó faillí ar leanaí mar seo a leanas:

- (a) caithfear tús-áite a thabhairt do shábháilteacht agus folláine an linbh:
- (b) ba chóir tuairiscí a dhéanamh gan mhoill chuig Seirbhísí Leanaí agus Teaghlaigh FSS.

Caithfear freagra a thabhairt ar aon ábhar inní nó amhras réasúnach maidir le drochúsáid nó faillí. Má thugtar neamhaird ar chomharthaí nó mura ndéantar idirghabháil d'fhéadfadh go leanfaí le dochar don leanbh nó go dtarlódh níos mó. Tá treoirlínte in Alt 2.6 de Tús Áite do Leanaí maidir le faillí agus drochúsáid ar leanaí a aithint. Thug Alt 176 den Acht um Cheartas Coiriúil 2006 cúiseamh coiriúil isteach maidir le leanaí a chur i mbaol go meargánta.

Leanaí lena mbaineann soghontacht bhreise

Tá leanaí áirithe níos mó i mbaol drochúsáide ná a chéile. Ina measc siúd bheadh leanaí faoi mhíchumas, leanaí atá gan dídean agus leanaí atá, ar chúis amháin nó cúis eile, scartha óna gcuid tuismitheoirí agus ó dhaoine muintearacha eile agus atá ag brath ar dhaoine eile maidir le haire agus caomhnú. Tagann na catagóirí céanna drochúsáide i gceist - faillí, drochúsáid mothúchán, drochúsáid chorpartha, drochúsáid gnéis - ach d'fhéadfadh gur ar bhealach eile a thiocfaidís chun cinn.

An Fhreagracht a leagtar ar Lucht Foirne uile na Scoile

Tá de dhualgas ar na scoileanna cúram ar an gcaighdeán is airde a dhéanamh de na leanaí ionas go dtugtar i mbarr a maitheasa iad agus go gcosnaítear iad ar gach dochar. I gcásanna ina bhfuil duine d'fhoireann na scoile in amhras gur tugadh drochúsáid nó faillí ar leanbh, nó go bhfuil drochúsáid nó faillí á dtabhairt ar leanbh nó go bhfuil leanbh i mbaol drochúsáid nó faillí a imirt air, cinnteoidh an duine sin go dtugtar tuairisc ina leith sin de réir na nósanna imeachta a leagtar amach i gCaibidil 4 sa cháipéis nósanna imeachta maidir le caomhnú leanaí I mbunscoileanna agus I scoileanna iar-bhunscoile.

An Duine Idirchaidrimh Ainmnithe

Tá de fhreagracht ar gach Bord Bainistíochta duine sinsearach lánaimseartha den fhoireann a ainmniú ina Dhuine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA) thar ceann na scoile. Tá de fhreagracht ar an mBord Bainistíochta chomh maith duine eile den fhoireann (ar a dtugtar an Leas-DIA) a ainmniú chun cúraimí an DIA a dhéanamh sa chás nach mbíonn an DIA ar fáil ar chúis ar bith.

Sa scoil seo is í Aisling Ní Néill an DIA agus Clár Ní Drisceoil an Leas-DIA.

Beidh ainm an DIA agus an leas DIA ar taispeáint in ionad feiceálach in aice leis an bpríomhbhealach isteach sa scoil. Feidhmeoidh an DIA mar dhuine caidrimh le gníomhaireachtaí seachracha (FSS, an Garda Síochána agus páirtithe eile) agus mar fhoinse acmhainní ag aon duine den fhoireann nó aon oibrí deonach a bhfuil ceist maidir le caomhnú leanaí aige.

Leagtar amach go mion in alt 4.2 sna nósanna imeachta maidir le caomhnú leanaí I mbunscoileanna agus I scoileanna iar-bhunscoile na bearta atá le déanamh ag an DIA.

Tuairisc an Phríomhoide leis an mBord Bainistíochta

Maidir le tuairisc an Phríomhoide le gach cruinniú de chuid an Bhoird Bainistíochta:

(a) luafar líon na dtuairiscí a thug an DIA do FSS ón gcruinniú deireanach a bhí ag an mBord Bainistíochta agus

(b) luafar líon na gcásanna, ón gcruinniú deireanach a bhí ag an mBord Bainistíochta, inar iarr an DIA comhairle ó FSS agus inar tharla mar gheall ar an gcomhairle sin nár tugadh aon tuairisc, nó

(c) mura raibh cás ar bith de shórt (a) nó (b) thuas, luafar sin.

Coinneofar taifead ar an méid thuas i miontuairiscí chruinniú an Bhoird Bainistíochta.

Déileáil le cásanna ina ligean leanaí scéal amach

Nuair a chuirtear faisnéis ar fáil faoi rún, ní mór don bhall foirne bheith tuisceanach mothálach sa chaoi a nglactar leis an scéal a ligtear leis. Beidh ar an mball foirne an leanbh a chur ar a shuaimhneas agus féachaint leis an trust eatarthu a chaomhnú le linn a mhíniú don pháiste go mbeidh gá beart a dhéanamh agus go gcaithfear chuige sin tuilleadh daoine fásta a chur ar an eolas. Is den tábhacht go n-insítear don leanbh go ndéanfar gach ní is féidir chun a chosaint agus cúnaimh a thabhairt dó agus nach dtugtar aon

gheallúint nach féidir maith a dhéanamh de e.g. gealladh gan an scéal a insint d'aon duine eile.

Cuirtear an méid seo a leanas de chomhairle ar dhuine ar bith d'fhoireann na scoile a ligeann leanbh scéal faoi dhrochúsáid leis.

- (a) Is den tábhacht go bhfanfaí socair réidh agus nach léireofaí aon mhothúchán róghéar i ndáil lena bhfuil á rá ag an leanbh. Éistear go báúil agus tugtar aird dáiríre ar n-abraíonn an leanbh;
- (b) Ba cheart go mbraithfeadh an leanbh gur fearr dó/di é an scéal a bheith inste ionas nach miste leis an leanbh labhairt leo sin a bheidh ag plé leis an gcás;
- (c) Ba cheart go dtuigfeadh an leanbh nach féidir aon chuid den eolas a choinneáil ina rún;
- (d) Níor cheart aon ní a rá a mbainfeadh breithiúnas leis faoin té ar ina leith atá an líomhain á déanamh;
- (e) Níor cheart ceisteanna a chur ar an leanbh mura bhfuil doiléire ag baint lena bhfuil á rá. Ba cheart ceisteanna a sheachaint a mbeadh treoir maidir le freagra iontu.
- (f) Ba cheart go dtabharfaí le tuiscint don leanbh cad é an chéad rud eile a tharlódh, mar shampla, an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe, tuismitheoirí / cúramóirí, FSS nó i gcásanna áirithe an Garda Síochána a chur ar an eolas. Ba chóir a choinneáil i gcuimhne go dtarlódh go ndearnadh

bagairt ar an leanbh agus go bhféadfadh go n-airíonn an leanbh an tráth seo go bhfuil sé i mbaol;

- (g) Déantar taifead ar an gcuntas a bhreacadh síos chomh luath agus is féidir tar éis na hinsinte agus focail an linbh féin in úsáid chomh mór agus is féidir sin.

Is é atá de dhualgas ar an té a n-insítear eolas den sórt seo dó tuairisc a thabhairt don Duine Idirchaidrimh Ainmnithe mar a leagtar amach i gCaibidil 4 sna nósanna imeachta maidir le caomhnú leanaí I mbunscoileanna agus I scoileanna iar-bhunscoile.

Taifid agus a gCoimeád

Nuair a bhíonn amhras gur tugadh drochúsáid nó faillí ar leanbh, is den riachtanas go mbeadh taifead i scríbhinn ar fáil ar an bhfaisnéis ar fad a thugtar. Cuirfidh daoine d'fhoireann na scoile cuntas cruinn ar fáil ar a bhfuil tugtha faoi deara acu agus ar an uair a thug siad faoi deara é. Déanfar cur síos mion ar chomharthaí gur tharla gortú corpartha agus, más cuí sin, sceitseáil léirithe. Déanfar cuntas a choinneáil ar chaint ar bith a dhéanann an leanbh atá i gceist, nó a dhéanann aon duine eile, faoin mbealach inar tharla gortú agus is fearr na focail díreach a dúradh a thabhairt agus an cuntas a bhreacadh síos chomh luath agus is féidir tar éis na cainte. Déanfar an cuntas ar an gcomhrá a shíniú, dáta a chur leis agus é a thabhairt don DIA a choinneoidh i dtaisce é. Meastar gach taifead a chruthaítear a bheith thar a bheith rúnda.

D'fhéadfadh go n-iarrfadh FSS ar dhaoine d'fhoireann scoile tráth is faide anonn freastal ar chomhdháil maidir le caomhnú linbh. Tá breis eolais faoi chomhdhálacha maidir le caomhnú linbh le fáil in alt 5.8 in Tús Áite do Leanaí.

An beart atá le déanamh ag foireann na scoile

Sa chás go ndéantar líomhain le duine den fhoireann nó go mbíonn duine den fhoireann in amhras gur tugadh drochúsáid nó faillí ar leanbh, nó go bhfuil drochúsáid nó faillí á dtabhairt ar leanbh, nó go bhfuil leanbh i mbaol drochúsáid nó faillí a thabhairt air, déanfaidh an fostaí sin de chuid na scoile, gan mhoill, tuairisc ar an gcás a thabhairt don Duine Idirchaidrimh Ainmnithe sa scoil. Déanfaidh an DIA taifead scríofa ar an tuairisc a chruthú agus a chur in áit shábháilte.

Sa chás go mbaineann an líomhain nó an t-ábhar inní leis an DIA, déanfaidh an fostaí sin, gan mhoill, tuairisc ar an gcás a thabhairt do Chathaoirleach an Bhoird Bainistíochta. Glacfaidh an Cathaoirleach orthu féin an ról a ghlacann an DIA air/uirthi féin de ghnáth, agus leanfar na nósanna imeachta arna leagan amach i gcuid 4.2 de na_nósanna imeachta maidir le caomhnú leanaí I mbunscoileanna agus I scoileanna iar-bhunscoile.maidir le déileáil leis an líomhain nó ábhar inní.

An beart atá le déanamh ag an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe

Sa chás go bhfuil ábhar buartha ann faoi leanbh, ach nach bhfuil an duine Idirchaidrimh Ainmnithe cinnte ar cheart tuairisc faoin gcás a thabhairt do FSS, iarrfaidh an DIA comhairle Sheirbhís Leanaí agus Teaghlaigh FSS. I mbun comhairliúcháin le FSS, beidh an DIA lán soiléir gur agiarraidh comhairle atáthar agus nach bhfuil tuairisc á tabhairt. Ní gá don DIA sonraí lena n-aithneofaí an leanbh a thabhairt ag an tráth neamhfhoirmeálta seo.

Sa chás gurb é comhairle FSS nach ceart tuairisc a thabhairt, déanfaidh an DIA a luaithe is féidir an Bord Bainistíochta a chur ar eolas faoi seo. D'fhonn go mbeadh an leanbh anaithnid, níor cheart aon sonraí faoin

gcás a ligean leis an mBord Bainistíochta mura bhfuil nithe i gceist nach mór don Bhord Bainistíochta plé leo go díreach.

Sa chás gurb é comhairle FSS gur cheart tuairisc a thabhairt, déanfaidh an DIA de réir na comhairle sin. Déanfaidh an DIA i ngach cás taifead a choimeád faoin gcomhairliúchán le FSS, lena mbeidh tuairisc ar an dáta, ainm an oifigigh de chuid FSS agus an chomhairle a tugadh.

Sa chás go bhfuil an DIA sásta go bhfuil bunús réasúnta leis an ábhar amhrais nó leis an líomhain (féach alt 3.4.2 sna nósanna imeachta) tabharfar an tuairisc sin do FSS gan mhoill.

D'fhéadfadh tuairisc a thabhairt do FSS go pearsanta, ar an fón nó i scríbhinn. I gcás éigeandála, nó sa chás nach bhfuil duine d'fhoireann FSS ar fáil, tugtar an tuairisc don Gharda Síochána.

Maidir le gach tuairisc, cibé an dtugtar an tuairisc go pearsanta, ar an bhfón nó i scríbhinn an chéadair do FSS nó don Gharda Síochána, déanfar an Fhoirm Thuairiscíochta Chaighdeánach, atá ar fáil in Aguisín 4 leis na nósanna imeachta freisin, a líonadh isteach agus a chur ar aghaidh chuig FSS chomh luath agus is féidir ina dhiaidh sin.

Cuirtear in iúl don Bhord Bainistíochta nuair a bhíonn tuairisc dá leithéid á tabhairt do FSS. Ba chóir don DIA atá ag cur tuairisc faoi bhráid FSS nó an Gharda Síochána sin a chur in iúl freisin do thuismitheoir / cúramóir murar dócha gurbh ionann déanamh amhlaidh agus an leanbh a chur i gcontúirt nó a chur i mbaol breise¹⁹. Coinneofar taifead ar an eolas a chuirtear in iúl don thuismitheoir / cúramóir. Coinneofar taifead achomair ar shocrú nach gcuirfeair in iúl do thuismitheoir / cúramóir go bhfuil tuairisc á tabhairt maraon le taifead ar na cúiseanna leis an socrú sin.

Níor chóir aon eolas nó mionsonraí a d'fhéadfadh leanbh a aithint a thairfeadh i miontuairiscí chruinnithe an Bhoird Bainistíochta.

Má shocraíonn an DIA nár chóir ábhar inní dhuine d'fhoireann na scoile a chur faoi bhráid FSS, tabharfar ráiteas soiléir i scríbhinn don duine sin den fhoireann mar gheall ar na cúiseanna nach bhfuil beart á dhéanamh.

Ba cheart a chur in iúl don té sin den fhoireann chomh maith go bhfuil lánchead, sa chás go bhfuil an scéal ina ábhar buartha i gcónaí, dul i gcomhairle le FSS nó tuairisc a thabhairt do FSS ag baint úsáid as an bhFoirm Tuairiscíochta Caighdeánach.

Sa chás go n-aistríonn leanbh nó go bhfágann leanbh an scoil (aistriú ó bhunscoil go dtí scoil iarbhunscolaíochta san áireamh) agus fios ag an DIA gur tharla tuairisc maidir le caomhnú linbh le FSS roimhe sin, ba chóir don DIA FSS a chur ar an eolas faoi aistriú / athrú an linbh sin.

Tugtar liosta sonraí comhfhreagrais maidir le Seirbhísí Leanaí agus Teaghlaigh FSS in Aguisín 2 le Tús Áite do Leanaí agus in **Aguisín 5** leis na nósanna imeachta maidir le caomhnúleanaí I mbunscoileanna agus I scoileanna iar-bhunscoile chomh maith.

Ról Fheidhmeannacht na Seirbhísí Sláinte agus an Garda Síochána

Tá ról na seirbhísí sláinte agus an Garda Síochána leagtha amach I gcuid 4.4 agus 4.6 de na nósanna imeachta maidir le caomhnú leanaí I mbunscoileanna agus I scoileanna iar-bhunscoile

Líomhaintí nó Ábhar Amhrais maidir le Fostaithe de chuid na Scoile faoi Dhrochúsáid a thabhairt ar Leanbh

I gcomhthéacs scoile, is é caomhnú an linbh an rud is tábhachtaí atá le tabhairt san áireamh, agus caitear tús áite a thabhairt do shábháilteacht agus d'fholláine an linbh. Tá dualgas agus freagracht mar fhostóir ar gach údarás scoile i ndáil leis na fostaithe chomh maith.

Tá dhá ghnás oibre faoi leith atá le leanacht:

- (a) gnás oibre maidir leis an modh ina dtugtar tuairisc faoin líomhain nó faoin ábhar amhrais;
- (b) gnás oibre maidir leis an modh ina ndéileáiltear leis an bhfostaí.

Is ar an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe a leagtar de fhreagracht tuairisc faoin scéal a thabhairt d'údaráis ceantair FSS agus is ar an bhfostóir a leagtar an fhreagracht maidir le plé le ceist na fostaíochta. Ina ainneoin sin, sa chás gur leis an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe a bhaineann an líomhain nó an t-ábhar amhrais, glacfaidh an fostóir de fhreagracht air féin comhairle a iarraidh ar FSS agus / nó tuairisc faoin gcás a thabhairt do FSS de réir mar is cuí.

Pléifear go tuisceanach le haon líomhain maidir le drochúsáid nó faillí agus ba chóir cúnamh taca lena n-áirítear comhairleoireacht a chuir ar fáil don fhoireann nuair is gá.

Is cóir comhairle dlíodóra a lorg i gcónaí sna cásanna seo.

Prótacál lena dtugtar údarás le beart láithreach.

In Aguisín 6 sna nósanna imeachta seo tá an Prótacál lena dtugtar údarás le beart láithreach leagtha amach.

An modh ina dtugtar tuairisc

Sa chás go ndéantar líomhain maidir le drochúsáid nó faillí in aghaidh fostaí de chuid na scoile, ba chóir don DIA sa scoil gníomhú gan mhoill. (An beart atá le déanamh ag an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe.) Sa chás go mbaineann an líomhaint nó an t-ábhar inní leis an DLP tabharfaidh an ball foirne tuairisc gan mhoill do Chathaoirleach an Bhoird Bainistíochta.

An beart atá le déanamh ag an bhfostóir

Nuair a thuigeann fostaí go bhfuil líomhain maidir le drochúsáid nó faillí á dhéanamh in aghaidh fostaí de chuid na scoile, déanfaidh an fostóir socrú chun an fostaí a chur ar an eolas go príobháideach faoi na nithe seo a leanas:

- (a) gur amhlaidh líomhain déanta ina aghaidh / ina haghaidh;
- (b) cineál na líomhna;
- (c) cé acu an bhfuil nó nach bhfuil tuairisc tugtha do FSS

Tabharfar cóip den taifead agus / nó den líomhain i scríbhinn don fostaí.

Tabharfar deis don fhostaí freagra maidir lena líomhnaítear a thabhairt i scríbhinn don fhostóir.

Coinneoidh an fostóir caidreamh dlúth rialta ar bun le FSS nó leis an nGarda Síochána.

Sa chás go dtugtar ordú maidir le cead scoir, is ceart dul i gcaidreamh gan mhoill leis an Roinn Oideachais agus Scileanna.

Beidh aon bheart leantach a bhíonn de dhíth de réir na nósanna imeachta araíonachta bunaithe agus ní dhéanfar beart gan dul i gcomhairle roimh ré le FSS (agus leis an nGarda Síochána má tá baint ag an nGarda leis an gcás).

Drochíde ó Chomhaoiseach agus Cúrsaí Bulaíochta ²³

I roinnt cásanna den drochíde á himirt ar leanbh, is leanbh freisin a imríonn an drochíde. Is réimse an-chasta an drochíde ó chomhaoiseach agus moltar don lucht foirne sna scoileanna iad féin a chur ar an eolas maidir leis an lón comhairle a chuirtear ar fáil i gCaibidil 9 in Túsáite do Leanaí.

Sa chás go líomhnaítear gur thug leanbh amháin drochúsáid ar leanbh eile, déanfar de réir na nósanna imeachta tuairiscíochta a leagtar amach i gCaibidil 3 in Tús Áite do Leanaí agus i gCaibidil 4 sna nósanna imeachta chomh maith.

Bulaíocht

Is féidir a thabhairt de shainmhíniú ar bhulaíocht gur ionsaitheacht leanúnach atá ann – ionsaitheacht chainte, ionsaitheacht siceolaíochta nó ionsaitheacht fhisiciúil – a imríonn duine nó scata daoine ar dhuine nó daoine eile.

Luaitear go sonrath i dtreoirínite an BNLO nach mór polasaithe a bheith ag gach scoil maidir le bulaíocht agus ciapadh a chosc agus faoin mbealach a dtéitear i ngleic le bulaíocht agus ciapadh agus gur gá do na scoileanna a lua go soiléir sa chód iompair nach bhfuil glacadh le bulaíocht. Tá polasaí chun dul i ngleic le bulaíochta agus cód iompair sa scoil seo againne.

Liosta Seiceála don Athbhreithniú Bliantúil ar an bPolasaí maidir le Caomhnú Leanaí

	Tá/Níl
An bhfuil glactha go foirmeálta ag an mBord Bainistíochta le polasaí maidir le caomhnú leanaí atá ag teacht le 'Nósanna Imeachta maidir le Caomhnú Leanaí i mBunscoileanna agus i Scoileanna Iarbhunscoile'?	
Mar chuid de pholasaí na scoile maidir le caomhnú leanaí, an bhfuil glactha go foirmeálta ag an mBord Bainistíochta, gan athrú ná leasú, leis na 'Nósanna Imeachta maidir le Caomhnú Leanaí i mBunscoileanna agus i Scoileanna Iarbhunscoile'?	
An bhfuil DIA agus Leas-DIA ceaptha faoi láthair?	
An bhfuil na sonraí comhfhreagrais a bhaineann le hábhar (FSS agus an Garda Síochána) ar fáil go héasca?	
An bhfuil cúrsa oiliúna maidir le caomhnú leanaí déanta ag an DIA?	
An bhfuil cúrsa oiliúna maidir le caomhnú leanaí déanta ag an Leas-DIA?	
An bhfuil aon chomhalta den Bhord a d'fhreastail ar chúrsa oiliúna maidir le caomhnú leanaí?	
An bhfuil polasaithe, modhanna oibre nó beartaíocht eile de chuid na scoile sonraithe i bpolasaí na scoile maidir le caomhnú leanaí mar gheall go meastar tábhacht faoi leith leo maidir le caomhnú leanaí?	
An bhfuil cinntithe ag an mBord go bhfuil 'Nósanna Imeachta maidir le Caomhnú Leanaí i mBunscoileanna agus i Scoileanna Iarbhunscoile' na Roinne ar fáil ag gach duine d'fhoireann na scoile?	
An bhfuil socrúithe déanta ag an mBord ionas go gcuirtear polasaí na scoile maidir le caomhnú leanaí in iúl do dhaoine nua ar fhoireann na scoile?	
An bhfuil an Bord cinnte gur cuireadh gach duine d'fhoireann na scoile ar an eolas faoina leagtar de fhreagracht orthu faoi na 'Nósanna Imeachta maidir le Caomhnú Leanaí i mBunscoileanna agus i Scoileanna Iarbhunscoile'?	
Ón tráth a ndearna an Bord an t-athbhreithniú bliantúil deireanach, an bhfuil aon tuairisc maidir le caomhnú leanaí ar cuireadh in iúl don Bhord ina leith gur thug an DIA tuairisc faoi do FSS nó don Gharda Síochána?	
Ón tráth a ndearna an Bord an t-athbhreithniú bliantúil deireanach, an bhfuil aon chás ar cuireadh in iúl don Bhord ina leith gur iarr an DIA comhairle ar FSS agus mar gheall ar an gcomhairle sin, nach ndearnadh aon tuairisc a thabhairt do FSS?	
An bhfuil an Bord cinnte go ndearnadh na gnáis oibre maidir le caomhnú leanaí a bhaineann le tuairisc a thabhairt do FSS nó don Gharda Síochána a leanúint mar is cóir?	

An bhfuil cinntithe ag an mBord go bhfuil polasaí na scoile maidir le caomhnú leanaí ar fáil do na tuismitheoirí ar a iarraidh?	
An bhfuil cinntithe ag an mBord go bhfuil an clár Bí Sábháilte á chur i bhfeidhm go hiomlán sa scoil?	
An bhfuil cinntithe ag an mBord go bhfuil an curaclam OSPS á chur i bhfeidhm go hiomlán sa scoil?	
An bhfuil an Bord cinnte gur comhlíonadh coinníollacha na Roinne maidir le grinnfhiosrúchán de chuid an Gharda Síochána i ndáil le gach duine d'fhoireann na scoile (fostaithe agus oibrithe deonacha)?	
An bhfuil an Bord cinnte gur comhlíonadh coinníollacha na Roinne maidir le dearbhú reachtúil i ndáil le caomhnú leanaí a chur ar fáil i gcás gach duine a ceapadh i bpost múinteoireachta nó i bpost nach post múinteoireachta atá ann?	
An bhfuil an Bord cinnte go mbíonn, ó thaobh cúrsaí caomhnú leanaí de, nósanna imeachta críochnúla á gcur i bhfeidhm ag an scoil i gcúrsaí earcaíochta agus roghnúcháin i ndáil le lucht foirne iomlán na scoile (fostaithe agus oibrithe deonacha)?	
An bhfuil an Bord cinnte go bhfuil na 'Nósanna Imeachta maidir le Caomhnú Leanaí i mBunscoileanna agus i Scoileanna Iarbhunscoile' á gcur i bhfeidhm go hiomlán agus go leordhóthaineach sa scoil?	
An bhfuil sonraithe ag an mBord go bhfuil gné ar bith de pholasaí na scoile maidir le caomhnú leanaí agus / nó a chur i bhfeidhm ar gá feabhas breise ina leith?	
An bhfuil plean gníomhaíochta lena n-áirítear tráthchláir oiriúnacha curtha ar bun ag an mBord d'fhonn dul i ngleic leis na gnéithe sin de pholasaí na scoile maidir le caomhnú leanaí agus / nó a chur i bhfeidhm ar sonraíodh gur gá feabhas breise ina leith?	
An bhfuil cinntithe ag an mBord go ndeachthas i ngleic go leordhóthaineach le haon réimse ar sonraíodh le linn athbhreithnithe roimhe seo ar pholasaí na scoile maidir le caomhnú leanaí go bhféadfaí feabhas a dhéanamh ina leith?	
An bhfuil tuairiscí maidir le caomhnú leanaí a cuireadh faoi bhráid an Bhoird breactha mar is cóir i miontuairiscí chruinnithe an Bhoird?	
An bhfuil an Bord cinnte go ndéantar na taifid ar fad maidir le caomhnú leanaí a chur ar comhad mar chóir agus a choinneáil i dtaisce go sábháilte?	
An bhfuil cinntithe ag an mBord gur cuireadh polasaí na scoile maidir le caomhnú leanaí ar fáil do Chumann na dTuismitheoirí (más ann dá leithéid)?	

Siniú an Cathaoirligh: _____ **Dáta:** _____

Siniú an Phríomhoide: _____ **Dáta:** _____

An Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA):
(Designated Liaison Person)

Aisling Ní Néill

An Leas-Dhuine Idirchaidrimh Ainmnithe
(Leas - DIA) (Deputy Designated Liaison
Person)

Clár Ní Drisceoil

Child protection policy – 2013

The Board of Management recognises that child protection and welfare considerations permeate all aspects of school life and must be reflected in all of the school's policies, practices and activities. Accordingly, in accordance with the requirements of the Department of Education and Skills' Child Protection Procedures for Primary and Post Primary Schools, the Board of Management of Gaelscoil Dr. Uí Shúilleabháin has agreed the following child protection policy:

1. The Board of Management has adopted and will implement fully and without modification the Department's Child Protection Procedures for Primary and Post Primary Schools as part of this overall child protection policy.
2. The Designated Liaison Person (DLP) is Aisling Ní Néill
3. The Deputy Designated Liaison Person (Deputy DLP) is Clár Ní Drisceoil
4. In its policies, practices and activities, [insert school name] will adhere to the following principles of best practice in child protection and welfare: The school will
  - recognise that the protection and welfare of children is of paramount importance, regardless of all other considerations;
  - fully co-operate with the relevant statutory authorities in relation to child protection and welfare matters
  - adopt safe practices to minimise the possibility of harm or accidents happening to children and protect workers from the necessity to take unnecessary risks that may leave themselves open to accusations of abuse or neglect;
  - develop a practice of openness with parents and encourage parental involvement in the education of their children; and
  - fully respect confidentiality requirements in dealing with child protection matters.

The school will also adhere to the above principles in relation to any adult pupil with a special vulnerability.

5. The Board has ensured that the necessary policies, protocols or practices as appropriate are in place in respect of each of the above listed items. (Code of Behaviour, anti-bullying policy, attendance policy, supervision of pupils, sporting activities, school tours etc.)

6. This policy has been made available to school personnel and the Parents' Association and is readily accessible to parents on request. A copy of this policy will be made available to the Department and the patron if requested.

7. This policy will be reviewed by the Board of Management once in every school year.

This policy was adopted by the Board of Management in May 2014. It is signed by the chairperson in the minutes of this Board Meeting (May 15th)

This policy will be reviewed again in May 2015